

# Döwletsähet Durdyhanow

Category: Kitapcy, Taryhy şahslar  
написано kitapcy | 22 январа, 2025  
Döwletsähet Durdyhanow

## DÖWLETSÄHET DURDYHANOW

Orta boýly, gözleri ýanyp duran, syratly ýigit Döwletsähet Durdyhanow Garrygala raýonynyň Sumbar jülgesindäki Könekesir obasynda önüp-ösen adam. Ol köne kommunist Gurbansähet aganyň ýeke-täk perzendidi.

Duşmana garşy söweşlerde Sumbar jülgesiniň bu gerçeği-de uly hyzmatlar bitirdi. Ofiser D.Durdyhanow 8-nji aýratyn tanka garşy ok atýan brigadanyň 492-nji artilleriýa polkunda wzvod komandiridi. Onuň söweş epizodlary okyjyny gyzyklandyrman durmaz.

Döwletsähet ilkinji söweşlere Zaporozhye oblastynyň uly Tokmak şäheriniň töwereklerinde girişdi. Obanyň golaýyndaky beýiklik duşmanyň elindedi. Ol depe töwerege syn etmek üçin uly ähmiýete eýedi. Depäni duşmanyň elinden basyp almak wezipesini komandowaniýe biziň bölümlerimiziň önünde goýdy. Duşman biziň hyýalymyzy aňan bolara çemeli, düz meýdanda ýerleşen sowet goşunlaryny yza serpidirmek niýeti bilen, 1943-nji ýylyň oktýabr aýynyň 10-ynda 40 minutlyk artilleriýa taýýarlygyny geçirdi. Minomýot we top oklary sowet goşunlarynyň üstüne yzy üzülmän ýagdy. Ok ýagşy birneme kiharlandan soň bolsa, faşist tanklarynyň 50-den gowragy aýyrganç bir görnüşde söweşe girişdi.

Biziňkileriň ýagdaýy juda agyrdy. Eliň aýasy ýaly tekiz meýdanda tanka garşy göreş etmek örän kyndy. Emma duşmanyň çozuşyna ykjam gaýtawul bermek hem-de soňra garşylyklaýyn çozuşa geçip, olary beýiklikden kowup çykarmak hökmandy. Faşistik tanklaryň 19-sy pyýada goşunyň goldawynda D.Durdyhanowyň söweşyän batareýasynyň üstüne tarap eňdi. Üznüksiz ot açyp gelýän tanklaryň salýan howpy birbada ýaş ofiseri hopukdyrды. Emma aljyradyp bilmedi. Leytenant öz

komandirlik edýän wzwojyndaky top rasčýotlarynyň ot açmaga derrew taýýar bolmagyny buýurdy.

Tanklaryň 12-si hut Durdyhanowyň toplaryny gabawda galdyrmak niýeti bilen çep tarapdan aýlanyp ugrady. Güýçli söweşler gyzyşdy. Top rasčýotlary çaltlyk bilen duşmanyň tankly çozuşlaryna gaýtawul bermäge girişdiler. D.Durdyhanowyň komandasy bilen ot açýan 4-nji nomerli top rasčýoty iki gezek atanda öňdäki tanky urdy. Faşistler öç almak üçin göni toplaryň üstüne dyzaýardylar, olaryň ýene-de bir tankyny şol top otlady. 3-nji nomerli topuň üstüne omzaýan tanklaram golaýlaşypdylar. Olaryň ikinji snaryady gitlerçileriň tankyny ýandyrdy, onuň yzyndan gelyän tankam ýalynly tüssä garylady.

Ine, aldym-berdimli şol pursatda biziň samolýotlarymyz görnüp ugrady. Artilleristleriň hem awiatorlaryň zarbaayna duşman leşgerleri çydam edip bilmediler. Olar diňe bir yzyna serpikdirilmän, eýsem beýiklikden hem kowulyp çykaryldy. Pyýada goşunlara ýol açylmagy üstünligiň girewi boldy.

Şu söweşde durnuklylyk görkezenligi, onuň toplarynyň duşmanyň dört tankyny ýakanlygy üçin leýtenant D.Durdyhanowyň "Gyzyl Ýyldyz" ordeni bilen sylaglanýar.

Şondan soňky söweşlerde hem ofiser D.Durdyhanow edermenligiň, batyrlygyň göreldesini görkezmegi başaryar. Melipotol ugrundaky söweşlerde bitiren hyzmatlary üçin sumbarly ýurtdaşymyz "Watançylyk urşunyň II derejeli" ordenine mynasyp bolýar.

D.Durdyhanow gan döküşikli söweşler bilen faşistik Germaniýanyň paýtagty Berline çenli barýar. Biziň goşunlarymyzyň Wisla, Oder derýalaryndan geçmek ugrundaky söweşlerinde hem D.Durdyhanow komandowaniýäniň buýrugyny üstünlikli berjaý edýär. Oňa "Aleksandr Newskiý" ordeniniň, "Polşany azat edenligi üçin" diýen sowet we Polşa medallarynyň we beýleki sylaglaryň berlenligi hem onuň şeýledigine güwä geçýär.

Urşuň gutarmagynyň edil öň ýanynda, Berlin ugrundaky söweşlerde ýaralanan kommunist D.Durdyhanow ýeňiş bilen öz ildeşleriniň arasyna sag-aman dolanyp geldi, ol ýene-de önüp-ösen obasynda parahatçylykly zähmet bilen meşgullanyp ugrady.

Rozy BERDIÝEW.

Taryhy şahslar